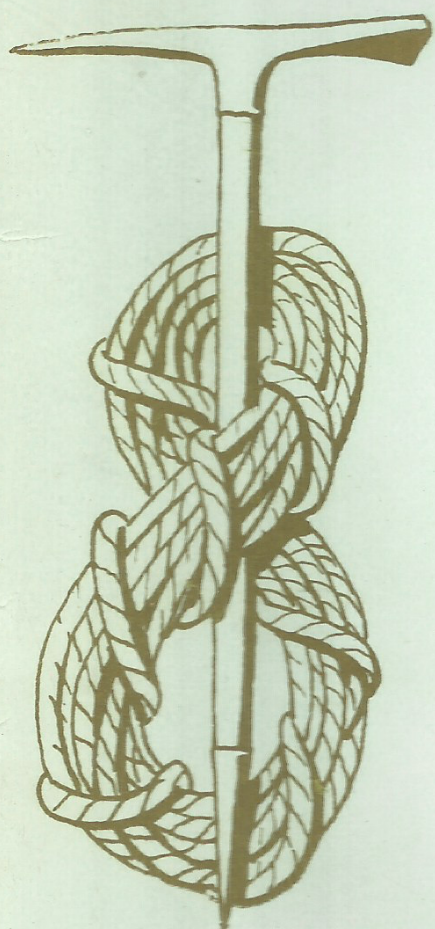

50
JULIO-SEPTIEMBRE 1960

**CENTRO
EXCURSIONISTA
DE
TARRASA**

NUMERO ESPECIAL DEL CINCUENTENARIO

CENTRO EXCURSIONISTA DE TARRASA

ADHERIDO A LA FEDERACIÓN ESPAÑOLA DE MONTAÑISMO Y FEDERACIÓN CATALANA DE ESQUÍ

CIRCULAR N.º 99

JULIO - SEPTIEMBRE 1960

Ofrecimiento

Sin pretender entrar en el fondo de la definición del excursionismo, es fácil reconocerle entre su multiplicidad de facetas, su eminente contenido cultural y la perfecta conjunción de este contenido con la actividad deportiva. A través de estos cincuenta años, el "Centre" ha sido demostración de la gran altura espiritual del excursionismo al encauzar, en los momentos de iniciación del renacimiento de nuestro pueblo, toda la actividad cultural. Sin el doble sentido de su actividad, sin el empuje deportivo y la preparación intelectual de los excursionistas de principio de siglo, se habrían perdido los principales testimonios de nuestro pasado monumental, artístico y folklórico. Tarea que hoy, ya realizada, debemos realzar para premiar con nuestro recuerdo, a aquellos pioneros de la cultura comarcal, que con espíritu de aventura recorrieron nuestro país en tiempos de difíciles comunicaciones, inventariando todo lo que aún se había salvado de la ignorancia de los pasados siglos. Tarrasa, gracias al "Centre", no estuvo apartada de este gran movimiento, antes al contrario, y de ello es testimonio nuestro "Arxiu", que yo ahora evoco con envidiosa nostalgia. A todos aquellos que dieron renombre cultural a nuestra entidad, debemos ofrecer este Cincuentenario, con el agradecimiento de hijos que reconocen la labor de los que nos precedieron.

Nacido el alpinismo en tierras suizas, tardó muchos años en introducirse en nuestra patria. Nuestro tradicional retraso no podía faltar en este terreno. Pero ya una vez levantada aquella primera bandera, que hoy es nuestra entidad decana, Tarrasa no tardó en sumarse a la iniciativa barcelonesa y pronto ganó en el terreno de la montaña justa fama. Hablamos de aquellos primeros días del pirineísmo, cuando se abrieron las primeras vías de ascensión a nuestras cumbres, magnífica aventura que nos ha permitido el goce de los mejores recuerdos de nuestra vida. ¡Cuántos nombres me gustaría hacer desfilan por estas páginas, nombres aprendidos en las reseñas de excursiones que encendieron con su lectura mi vocación montañera! A aquellos pioneros de las altas montañas, a los primeros escaladores, a los primeros esquiadores,

y sobre todo a los que supieron perpetuar con su pluma las aventuras vividas, debemos dedicar estas Bodas de Oro, que sólo han sido posibles por su colaboración en el prestigio de nuestra entidad.

Cincuenta años de actividad cívica nos ha labrado un merecido prestigio en la vida de nuestra ciudad. Ha sido una actividad continuada y fructífera que por su propio valer ha superado tiempos difíciles, tibiezas momentáneas e incluso dolorosas escisiones. Su continuación es obra de jóvenes, y a ellos hago mi más cordial ofrecimiento. De ellos es el porvenir de nuestro "Centre", pero debemos ayudarlos con nuestra incondicional colaboración. No es sólo excursionista el que recorre montañas, sino el que las ama, y ello nos es dable hacerlo a través de toda nuestra vida. Si queremos que las jóvenes generaciones empujen más alto el noble pabellón del excursionismo tarrasense, no podemos abandonarlos.

Todo el prestigio y la estima que Tarrasa ha ganado con la actividad de su "Centre", el oro puro de cincuenta años de actuación honrada y desinteresada, es lo que el Centro Excursionista ofrece a la ciudad.

N. BACARDIT

Al vostre "Centre"

Quan una entitat arriba als cinquanta anys d'existència s'ha fet digna de consideració.

Si a més ha tingut una trajectòria límpida i eficaç, té dret al respecte.

Si l'activitat dels seus associats l'ha portada repetides i exitoses vegades a l'alta muntanya ha de promoure la nostra admiració.

Si no ha descurat mai una tasca cultural i pedagògica intensa, s'ha fet creditora de la nostra simpatia.

Si com a entitat comarcal representa indiscutiblement la ciutat on s'estatja, ha arribat al límit de les seves aspiracions.

La gent federativa, els homes que cerquem el nexa possible entre totes les entitats, creiem sincerament que totes aquestes premises se'ns donen en el cas del Centre Excursionista de Terrassa.

Per a ell i per als seus directius actuals a qui comptem entre els nostres millors amics: Ruta avant i bona muntanya...!

Dr. E. V. PADROS de PALACIOS

(Delegat per a Catalunya de la F. E. M.)

Salutació

EL Centre Excursionista Terrassa celebra el seu cinquantenari.

Contràriament als aniversaris personals, sobretot quan els anys fan un cert gruix, els de les Entitats sempre és motiu de joia, i en aquesta satisfacció no hi podia mancar el Centre Excursionista de Catalunya per qui el Centre Excursionista Terrassa i els seus components és una Entitat de les predilectes, de sana trajectòria empeltada de la millor tradició heredada de nostres passats.

Cinquanta anys són gairebé la vida d'una persona, no en són pas molts, però també en són pocs. Són el nombre suficient per encloure o atrapar tres generacions succesives. Això vol dir que de la tasca dels avis se n'han gaudit els fills bó hi continuant-la perquè n'aprofitin els nés.

Aquest seccionament capriciós del temps classifica unes etapes de la nostra vida en les quals hom en constata el profit. Són compartiments que contenen tot un munt d'inquietuts, d'il·lusions, on l'entusiasme n'és el màxim exponent i sobretot d'una labor continuada sense defalliments. Aquesta labor, quan l'ideal és noble, per un home d'excepció no és costosa, però si que és meritòria quan els relleus que la vida forçosament imposa, han permès unes magnífiques realitats que avui el Centre Excursionista Terrassa en presenta amb legítim orgull el balanç. Es encoratjador que l'idea inicial i fundacional es mantén viva i rejoyenida, malgrat aquests 50 anys i la inevitable successió dels seus animadors de torn.

El Centre Excursionista de Catalunya, que en això de complir anys en té una certa experiència, ens sentim molt honorats amb l'estimada companyia del Centre Excursionista Terrassa en aquest caminar del temps, amb qui ens hi lliga bastant més que una coincidència d'ideal. Déu vulgui que sigui per molts anys.

ALBERT MOSELLA

Histoire d'une amitié

Il y a quinze ans, un groupe de montagnards de Tarrasa se dirigeait vers le refuge de Tuquerouye.

Ils étaient fatigués par une longue course, l'un d'eux avait fait une chute dans le lac glacé du Mont Perdu, et le refuge représentait pour eux repos et sécurité.

Ils montaient cependant le couloir avec quelque inquiétude car des interdictions étaient encore en vigueur sur la zone frontière et ils avaient entendu du bruit dans la brèche.

Malgré tout, ils poussèrent la porte et entrèrent dans le refuge en disant quelques paroles de bienvenue.

Un petit groupe de montagnards de Tarbes, membres du Club Alpin, leur répondit, et ce fut aussitôt la mise en commun des vivres, des vêtements secs, avec cet esprit de solidarité que l'on ne trouve qu'en montagne.

En cette soirée, à plus de 2.600 mètres d'altitude, à l'abri des murs épais de Tuquerouye, se forgeait une amitié que le temps n'a fait que renforcer. On promit de s'écrire, de se revoir, et... l'on tint parole.

Un certain nombre de membres du C.E.T. adhèrent au Club Alpin, à l'occasion de leurs voyages en France ils nous rendirent visite, et à maintes reprises nous avons reçu à Tarrasa un accueil chaleureux. Chaque année, à l'époque des vœux, de nombreuses cartes échangées témoignent de la solidité de cette amitié. Les champs de montagne enfin nous ont souvent réunis.

A l'occasion du cinquantenaire du Centre Excursionniste de Tarrasa, le grand club ami, il nous est agréable de rappeler ces souvenirs et de formuler le souhait que cette amitié reste solide comme ces montagnes qui loin de nous séparer nous unissent dans l'accomplissement d'un idéal commun.

Si Dieu le veut, nous espérons un jour prochain aller raconter par l'image à nos amis de Tarrasa les étapes merveilleuses de cette grande amitié franco-espagnole qui pendant des siècles fut le trait d'union entre nos deux pays: le pèlerinage du Camino francés de Santiago.

Mais ceci est une autre histoire... comme dirait Kipling.

Charles PRUNET

Presidente de la Sección Hauts Pyrénées
du Club Alpin Français

Au "Centro Excursionista de Tarrasa"

Vous m'avez demandé, chers amis, de vous adresser quelques lignes qu'il est dans vos intentions de publier au Bulletin du Cinquantenaire du Centro Excursionista de Tarrasa.

Délicate attention de votre part qui m'honore trop, mais j'y vois l'occasion que je ne voudrais manquer pour vous le dire qu'à votre Festivité du Cinquantenaire je paticipé moi aussi —de loin certes— mais de tout mon coeur.

C'est aux fleurs que nous confions, à l'occasion de chers anniversaires, le soin d'exprimer nos sentiments; sans paroles, la beauté des couleurs, la délicatesse des parfums sont les éloquents interprètes du langage de nos coeurs. Que ces quelques lignes réussissent à être le bouquet qui exprime, mes pensées fidèles et reconnaissantes au Centro Excursionista de Tarrasa.

Il est là le porron que vous m'avez affert en souvenir de ma visite chez vous en Espagne l'année dernière; il est là bien en évidence à la meilleure place dans ma petite pièce de séjour. Sa décoration retrace artistiquement combien de beaux souvenirs. Tarrasa-San Lorenzo-Montserrat-Costa Brava: étapes d'une semaine exceptionnellement attrayante. Inoubliables elles resteront les belles choses vues et vécues, inoubliable restera votre hospitalité, toute tissée de gentillesse et d'attentions.

Chaude et sympathique fut la soirée au Centro Excursionista. Vous savez recevoir, chers amis d'Espagne, votre naturel est votre élégance; vos applaudissements m'ont fait croire que mes photos étaient belles et que mon langage était compris par tout l'auditoire.

Que de magnifiques choses nous devons à la Montagne; ma route pour l'Espagne a passé par le Cervin. Déjà heureux sous la chaude caresse du soleil sur cette prestigieuse montagne, j'y ai été comblé puisque je vous ai rencontré.

Notre équipe était née; unis par les graves et beaux liens de la corde et de notre amitié, nous avons gravi d'autres montagnes. Salbitschyn-Gletschorn-Blümlisalphorn ont été les témoins, cette année, de notre parfaite entente.

Qu'importe la grisaille de cet humide été; la route devant nous s'illuminait de notre plaisir à nous retrouver et, comme consciente d'une récompense due à notre optimisme, la nature a ordonné une trêve aux éléments sur le tracé de notre programme.

Oui, elle était belle la Montagne; une fois de plus elle nous a ouvert ses portes d'un monde merveilleux de pierre, de neige et de silence, une fois de plus j'y ai été heureux en la compagnie de mes amis de Tarrasa.

Pierre BIRLING

Presidente de la Sección Haut Rhin
del Club Alpin Français

Ara fa cinquanta anys

Quan jo parlo amb joves de l'actual generació, molt sovint observo que no es fan pas càrrec del tot de la forma com es desenrotllava la vida, i per tant les excursions dels primers temps d'aquest Centre.

Durant els primers anys, o sigui abans de la guerra del catorze, és veritat que ja existien "automòbils", però recordem que sovintejava el cas de què no podien tornar a casa o al taller per llurs pròpies cames o rodes. No cal dir que encara no hi havia garaigs i també estaven per inventar els autos de lloguer i els de línia.

Així, quan es tractava de fer una excursió col·lectiva, per exemple i simplement a Sant Llorenç del Munt, era molt pràctic de llogar varies tartanes amb dues cavalleries cadascuna i es tardava més de tres hores per arribar a la Mata, si és que algun d'aquells animals no s'entussudia i ens obligava a pujar a peu els més forts pendents de la carretera, doncs, recordem que aquells camins plens de sots (l'asfalt encara no es coneixia) ja tenien el nom de carreteres. Des de la Mata i mig planejant es podien seguir varies rutes, entre elles seguint el magnífic camí carener que aconduïx a la Mola.

Em recordo també que la primera vegada que vàrem fer una excursió a Núria, vàrem pernoctar a Ribes. Sortírem de bon matí, alternant a peu i a cavall de matxos, i passant pel cèlebre Salt del Sastre, arribàrem a Núria mig baldats. Quin contrast el d'aquella excursió i el viatge ràpid i quasi excessivament còmode d'avui. Pels que recordem aquells temps, el viatge d'ara no ens fa l'afecte d'excursió.

Les sortides més llargues que es feien en aquell temps arribaven a traspassar el Pireneu; ara s'atravessen els Alps i bon xic més.

Un detall curiós que val la pena de citar, és que en la Junta General Ordinària, celebrada el dia 26 de setembre del 1913, sota la presidència del qui signa, es va aprovar per unanimitat l'acord d'augmentar en 0'10 pts. la quota mensual. Sens dubte alguns jovenets d'ara consideraran ridícul l'import de tal augment, però se'ls ha de fer present que tots els preus d'aquell temps ara s'han de multiplicar per quinze i potser per vint. De totes maneres, encara que la relació de l'import de totes les coses, en el present pot considerar-se la mateixa aproximadament, i cal convenir que el nivell de vida ha canviat molt d'aleshores amb ara. Els sous eren a proporció més petits, la qual cosa obligava instintivament a l'estalvi i es desenrotllava automàticament l'esperit de sacrifici. Suposo que a molts de la meua generació no els faria res de tornar a començar per tal de poder fruir àmpliament de les comoditats actuals.

Al principi, les excursions tenien un caràcter més científic i artístic que deportiu. Això va ésser degut, amb seguretat, a què entre els socis del Centre hi havia valiosos elements en aquest sentit, i cal

esmentar a propòsit d'això els senyors Cadevall, Sallent, Ventalló, Palet i Barba, Pare Adeodat Marcet, Soler i Palet, Pi de la Serra, Viver, Ferrer, Vallés, Gorina. Molt a desgrat meu, segurament m'oblido de citar algun nom tan valuós com els esmentats, però la memòria ja no m'és gaire fidel.

Degut a aquests elements tan especialitzats, doncs, entre els senyors citats, hi havia botànics, geòlegs, artistes, arqueòlegs, etc., continuament es celebraven curset monogràfics que servien de preparació de determinades excursions, i que de passada es portaven a cap amb una gran economia de mitjans.

Es bonic i molt plaent de repassar l'"Arxiu d'Estudis del C. E." dels primers anys i comprovar que moltes de les iniciatives de caire artístic, cultural, arqueològic, etc., sortien d'aquest Centre, tot sovint per mitjà de Comunicacions oficials dirigides a l'Excel·lentíssim Ajuntament, sovintejaven les visites i les protestes a fi d'evitar que es malmetessin coses que aleshores no se'ls donava valor i que ara guardem com a veritables tresors. Molts detalls de les esglésies de Sant Pere i els seus retaules en són testimonis. Hem de fer constar amb satisfacció que sempre van ésser molt ben rebudes i ateses les indicacions del Centre. La majoria dels qui varen prendre part activa en la fundació i desenvolupament primitiu de l'Entitat, malauradament ja no resten entre nosaltres, i no podem fer altra cosa que dedicar-los un pietós record. Per la meua part, dono gràcies a Déu per haver-me permès presenciar aquest cinquantenari, tot desitjant que el C. E. de T. pugui celebrar les Noces de Platí amb més puixança encara que les actuals d'or.

D. BLANXART

RECORDANÇA

El destí de les persones és el que assenyala les activitats a què aquesta ha de dedicar-se, i imposa derivacions al camí a seguir a cadascú de nosaltres. Particularment a allò que a aquest vostre amic respecta, les circumstàncies m'han allunyat de freqüentar, quan menys amb la continuïtat que desitjaria, les amicals i franques tertúlies que tenen encara lloc els dimarts i divendres de cada setmana, i en les quals, en els meus temps, es comentaven les excursions realitzades per les diferents colles i s'organitzaven i estudiaven les sortides o visites a efectuar el proper diumenge o festa que s'escaigués. Donava goig en aquelles dates —i estic segur que actualment serà el mateix —de constatar, com retornats la

majoria dels associats després del gaudi espiritual i físic de cada excursió o visita, com amb tota sinceritat, sense vanitats ni superioritats de cap mena, ens explicàvem la felicitat realització o les dificultats que cada grup havia experimentat, sempre dins la més franca amistat i camaraderia, tant si es tractava d'un escalament o descens d'algun avenc, igualment que d'una sortida a Sant Llorenç, a Montserrat, al Montseny o al Pireneu.

Els que en la nostra joventut cuidàrem de la commemoració del vint-i cinquè aniversari del nostre per sempre estimat Centre Excursionista, ens és plaent de constatar que la vitalitat d'aquest segueix encara amb tota pujança, tant en l'aspecte material com en el cultural, que sincerament reconec ha millorat —com és de lògica en una societat que vulgui prosperar— amb la quantitat i qualitat de les conferències i projeccions que s'ofereixen.

Creiem que la nostra Entitat, pel seu caràcter popular, ha superat dignament les malaurades circumstàncies passades en aquest seu darrer quart de segle, la qual cosa significa que no s'ha perdut del tot l'orientació que varen marcar-li, des del seu començament, les respectables persones que varen fundar-lo, moltes de les quals passaren per la seva Presidència i deixaren el rastre del seu esperit que entenem és el que s'ha de seguir —encara que modernitzat d'acord amb els temps actuals— si desitgem que el Centre Excursionista pugui celebrar no solament aquest cinquantenari amb tota la seva present esplendor, sinó d'altres commemoracions per la suma de més anys de vida i del que creiem mereixedor per a la seva major glòria i bon nom de la nostra estimada ciutat de Terrassa.

JAUME ALTISEN

Records d'una excursió a Vista Alegre

El meu pare assenyalava Terrassa, estesa als nostres peus, una mica confosa per la calitja matinal i voltada d'oliverars i vinyes en les terres de conreu de boscos, on el pi i l'alzina impregnaven amb llur perfum els arravals de la ciutat. I ens va parlar aquell dia d'una manera que la hi desconeixíem.

“Això és Terrassa —digué— la rica ciutat industrial, l'antiga Egara que fou Seu Episcopal, que encara que no ha tingut la sort d'ésser exteriorment bella i que els seus carrers quasi sempre romanen solitaris, la gent ens hi trobem bé, perquè tot i que és important i dóna categoria que els edificis siguin monumentals i les vies i places responguin a les regles de l'urbanisme, nosaltres, els terrassencs, donem més valor als sentiments que bateguen sota les teulades de cada casa, ja que no hi guanyaríem de posseir una bella població si no tenia espiritualitat, si les reunions en els centres d'esbargiment o artístics es convertien en pretexts per a jugar a cartes, si els homes que fan atletisme actuaven amb l'afany d'uns guanys materials o si se'ns escapava l'avidesa de veure i aprofundir les coses i no lluitéssim per a avançar espiritualment; Terrassa qui sap si arribaria a ésser solament una gran Central Productora sense vida íntima i amb l'ànima doblegada per la febre del treball i de riquesa. Hem de cultivar el petit món de casa nostra, així vingui el que vingui i qui vulgui, ens trobarà sans i impetuosos per a defensar els nostres costums i les nostres creences i l'esdevenidor portarà l'empremta que nosaltres amb l'ajuda de Déu haurem volgut donar-li.”

D'això ja fa molts anys, tants que sembla un somni; però moltes vegades l'he recordat i pot ésser interessant, perquè qui sap si ens acostem massa a ésser una central productora? No estem una mica adormits i ens falten ideals, ara que hem embellit la ciutat? Hi ha interès pels problemes socials o polítics, i pels moviments artístics, literaris o històrics? Hem perdut l'esperit tradicional amb tantes barreges d'elements estranys que ens ha portat el treball? Es manté pur el llevat de l'esperit terrassenc per assimilar el bo que de fora ens vingui i llençar el dolent?

Ens fa por la resposta a aquestes preguntes. Voldríem que en parlar del treball, de la indústria, la riquesa, etc. de casa nostra, també hom parlés d'una escola de pintura, d'un moviment literari o musical, d'unes investigacions geològiques, d'uns estudis de temes religiosos o socials, que la vida de Terrassa no sols fos la fàbrica, sinó que aquesta servis d'impulsora per a empènyer els terrassencs pels camins feconds que altres ja havien començat.

M. AURELL

Visió de cinquanta anys de vida del Centre Excursionista

De tots els problemes que se'm plantejaren en intentar redactar una visió de la història del Centre Excursionista amb motiu de celebrar el 50.è aniversari de la seva fundació, vaig creure que el més important a resoldre era el de fer-ho amb la major brevetat possible. He intentat, doncs, reduir en unes poques quartetes la vida de la nostra entitat. Mig segle d'existència, m'hauria permès d'omplir pàgines i pàgines de prosa i fins i tot de poesia, solament reproduint el contingut de les publicacions que, amb diferent títol, han portat als socis notícia de la seva activitat, i el que he fet jo davant de tant material, no ha estat altra cosa que la d'espigolar de les esmentades publicacions allò que m'ha semblat més notable.

Un altre intent meu, ha estat el d'eliminar, en el possible, la referència personal, en part, per creure que el veritable subjecte d'aquesta història és el mateix "Centre", i també, davant la possibilitat d'ofendre per la seva absència, o potser per la seva presència, la sensibilitat d'alguns dels nostres consocis.

Fets aquests aclariments, entrem ja en la visió de la història del Centre. Som a mitjans de l'any 1910, quan té lloc la seva fundació. En quin local i en quina data? Repassant les pàgines de l'Arxiu, segons uns, va ésser en el local de l'Agrupació Catalanista; segons altres, i aquests sembla que estan encertats, en el local del "Grup Esperantista", el dia 18 de setembre de l'any 1910.

Al meu entendre, és molt més interessant que la data exacta, tenir idea dels motius, circumstàncies i ambient de l'època. La consciència, el coneixement de l'època, ens el dona una cosa ben simple: la senzilla contemplació del seu primer escut, escut que encara avui presideix el nostre local. Aquesta ensenya ens situa en el temps del modernisme, època en què Terrassa vivia el renaixement de la nostra terra, aquell renaixement manifestat de tantes maneres, i una d'elles, i no de les menys importants, mitjançant la formació d'entitats excursionistes, no amb la senzilla finalitat de sortir al camp i a la muntanya, sinó que aquest fi era superat per l'anhel d'impulsar totes aquelles manifestacions científiques, històriques, etc., que feren dels centres excursionistes de Catalunya veritables llars de la cultura. I aquest fou, al meu entendre, el motiu principal pel qual un grup de terrassencs va constituir, en aquell ambient i aquells dies, la nostra entitat.

Aquesta orientació es fa patent en la lectura de la memòria corresponent al curs 1910-1911, quan el secretari de la Junta Directiva ens diu: "un dels principals, o més ben dit, el principal punt de vista que deu caracteritzar l'excursionisme, és l'excursionisme científic i arqueològic...", per això, la primera excursió oficial celebrada el dia 25 de novembre de 1910 fou la visita a la capella de Santa Maria de Campanyà, coneguda pel poble amb el nom de "Sant Mamet", i al monestir de Sant Cugat del Vallès. Si bé pocs dies després de la fundació, d'una forma oficiosa, un grup d'entusiastes socis havia efectuat ja una sortida "geològica i aspeleològica" a Mura. Anteriorment, havia tingut lloc el primer acte oficial. Aquest, s'havia desenvolupat sota el següent programa: visita a l'Ajuntament, Esglésies Romàniques de Sant Pere i Escola Industrial. La visió, en el moment actual, de la marxa en corporació dels socis del Centre pels carrers de la nostra ciutat, ens faria venir el somriure als llavis. Recordem per un moment l'exposició retrospectiva celebrada no fa gaire temps en la Biblioteca Soler i Palet, i molt especialment, aquella fotografia titulada "Visita del Centre Excursionista a les Esglésies de Sant Pere".

Grup de fundadors del Centre, entre els quals hom hi compta ex-presidents i socis d'honor.

Aquesta fotografia representa un grup dels nostres consocis d'aquells temps, tots ells senyors magníficament abillats, coberts amb barret fort o de palla, i lluint la majoria uns respectables bigotis i unes patriarcals barbes. La comparació amb el moment actual ens portaria l'acudit fàcil, i això no estaria be, ja que hem de pensar i recordar per quin ideal es movien i amb quin entusiasme donaren vida al Centre. A ells, l'excursionista actual els deu el més gran respecte, i si alguna cosa hem de sentir envers llur actuació, jo diria que és admiració i enveja. Després de la visita als centres indicats anteriorment, va tenir lloc un dinar a l'hotel Peninsular, en el llevant taula del qual l'Escola Choral va interpretar algunes cançons, dirigint finalment la paraula als assistents, el president Eduard Giralt, en Cèsar August Torres, president en aquell temps del Centre Excursionista de Catalunya, en Domènec Palet i Barba, i representants dels centres de Mataró i de Sabadell.

Tenim en els anys següents el Centre en marxa, persistint en la tònica assenyalada. Les excursions són eminentment científiques, els cursets que tenen lloc ben prompte i els articles de l'arxiu tenen aquesta orientació, i es parla amb tota naturalitat de la "dinàmica terrestre" i de la "fisiologia de les plantes". Els noms tècnics del "bulimus gerundesis", de les "calíces triàsiques", de la "campànula persicifolia, Linneo", etc. emplen les pàgines que avui dia ens parlen de cordades, "ràpels", geleres i "vivacs".

No cal dir que tot allò fou fruit de la capacitat d'un grup d'homes que no sols el Centre, sinó Terrassa, els deu una bona memòria: el Dr. Cadevall, el Dr. Sallent, en Palet Barba, el P. Adeodat Marcet O.S.B., monjo de Montserrat, germà del Pare Abat de santa memòria, el professor en Daniel Blanxart, en Soler i Palet... Aquests homes, que tindran posteriorment com a continuadors un P. Solà, Sch. P., un Jacint Elias, etc., donen vida i categoria a la nostra entitat.

També es realitzen excursions de muntanya pels massissos de Sant Llorenç i Montserrat, però aquestes podríem qualificar-les de "relleno", com aixís consta en alguna memòria d'aquells anys.

El dotze d'agost de l'any 1911, té lloc la primera sortida als Pireneus. Un grup de socis eixampla el cercle d'activitats acostumat, i per Ribas i Ripoll, on es visità, no cal dir, el Monestir de Santa Maria, sepultura dels primers comtes-reis de Catalunya, es puja al Santuari de Núria.

També és una novetat en aquest any, la presentació d'una sessió de projeccions, a càrrec d'un destacat element del Centre Excursionista de Catalunya.

La primera excursió al Pedraforca té per guia el P. Marcet. La seva finalitat és la reserca de plantes d'aquella regió. Com veiem, el contrast entre l'ahir i l'avui és constant en la lectura dels vells arxius.

En el mes de juny de 1912 té lloc el primer concurs de fotografies amb el títol de "Concurs Regional Fotogràfic".

En el mateix any, la nostra entitat, vetllant pel tresor arqueològic terrasenc, i tal vegada resultat d'alguna visita cultural, surt en defensa de les Esglésies de Sant Pere i presenta una petició a l'Ajuntament demanant la restauració d'aquells temples. Poc després, li era concedida la delegació a Terrassa del Congrés d'Art Cristià a Catalunya. Així mateix, en plena febre de suggerències, es llança la idea de demanar a tots els socis la col·laboració necessària a fi de recollir detalls que fessin possible la publicació d'una guia monogràfica de Sant Llorenç, i encara que a la fi del curs de l'any 1913 es dona compte d'haver-se recollit varis treballs, tots sabem que encara tardarà molts anys a fer-se realitat aquesta aspiració.

Una excursió científica de la primera època

L'activitat muntanyenca continua sense tenir importància en la vida del Centre, havent desaparegut àdhuc durant algun temps, cosa que avui ens semblaria impossible, la secció titolada d'excursions de Muntanya.

Un dels costums, al qual durant molts anys fou fidel la nostra entitat, era el de realitzar cada any una sortida a Montserrat. Aquesta sortida acostumava reunir gran nombre de socis.

Després, segueix un temps de poca activitat. Són els anys de l'anomenada "Gran Guerra", havent deixat de publicar-se el seu magnífic organ de relació, l'Arxiu.

Es a mitjans de l'any 1919 que aquesta publicació reapareix, i ho fa amb una salutació en la que hi trobem una renovació dels principis que mouen els seus associats.

Les ciències, l'art, i la història, sense ésser oblidades, passen a segon terme, destacant més el caràcter excursionista de l'entitat. Les excursions als Pireneus però, es redueixen encara en aquest temps, a la tradicional regió de Núria i Ull de Ter.

També aquest any té lloc una visita a Madrid i a l'Escorial, qualificada de "Excursió d'Alt Turisme". El preu fou de 286 pesetes. Així mateix, el mes de març de 1921 té lloc la primera excursió a Mallorca.

No podem deixar d'esmentar en repassar les pàgines de l'Arxiu, un magnífic i exhaustiu estudi sobre el simpàtic poblet de Mura, treball de cultura comarcal que mereix tota classe d'elogis, i que ens deixa avui un regust agredolç, davant el magnífic equip de consocis que amb llur entusiasme feia possible aquella tasca.

El dia 26 de juny del 1921, tingué lloc a l'Obac per primera vegada la Diada de Germanor, un dels actes que amb més continuïtat i èxit ha vingut celebrant la nostra entitat al llarg d'aquests cinquanta anys.

I s'arriba al mes d'agost d'aquell mateix any, en què un grup d'entusiastes socis, ampliant els tradicionals cims visitats, realitza una excursió a la regió de la Vall d'Aran i muntanyes Maleïdes, assolint per primera vegada l'Aneto, el gran cim dels Pireneus.

De la importància que té el nostre Centre dintre de l'excursionisme català, n'és una mostra, el fet d'ésser elegit per a organitzar la "Segona Excursió Col·lectiva" de la "Lliga de Societats Excursionistes de Catalunya". No cal que us digui que la sortida fou a Sant Llorenç, amb 785 assistents que representaven 46 entitats.

En el mes de setembre, i amb motiu d'una renovació de Junta, es creà la secció d'Esports de Neu i Alta Muntanya, la qual es proposava realitzar, segons ens conta l'Arxiu, varies excursions amb esquis pel bell i altiu Montseny.

Durant les festes de Nadal del mateix any, els esquiadors de la nostra entitat, superats els primers intents d'aguantar-se sobre les fustes, organitzen una excursió combinada per Andorra, l'Alta Vall de l'Ariège i la Cerdanya Francesa.

Poc després, el dia 11 de febrer de l'any 1923, un grup de socis de la secció d'Atletisme, que s'havia constituït feia pocs mesos, escalava per primera vegada la Cova del Drac.

Aquesta secció, a més de practicar les activitats pròpies que li donaven el nom, es dedicà amb entusiasme a l'escalada, i és gràcies a la magnífica actuació dels seus components, que per primera vegada foren conquerits la majoria dels turons de la nostra muntanya.

Hem de fer ressaltar la gran quantitat d'excursions oficials que es realitzen durant els anys 1923 i 1924, a les quals assisteixen gran nombre de socis i es recorren periòdicament, el massís de Sant Llorenç i els Pireneus Catalans. Així mateix també tenen gran èxit les sortides de caràcter científic, especialment les que es desenvolupen sobre tema geològic.

Aquesta activitat muntanyenca no queda a Terrassa vinculada al nostre Centre. Ben aviat neixen en aquests temps altres entitats excursionistes com foren el Club Pirenenc i el Grup Montserrat, el primer de gran empena inicial, però de curta vida, el segon desaparegut l'any 1936.

Durant l'any 1924 té lloc el primer intent d'escalada al Cavall Bernat de Montserrat, s'inicien les primeres excursions amb acampada, i l'exploració de coves i avencs. Com veiem, la vida del Centre té un gran dinamisme i sembla que cada dia s'obrin nous horitzons i activitats que donen més entusiasme als seus socis.

Així tenim que, en el curs 1924-25, es celebren ja 18 sortides als Pireneus, i durant les vacances d'aquest últim any són assolits la Pica d'Estats i els Encantats, i en les de l'any 1926 el Comoloforno i el Peguera, com a més importants.

Totes aquestes ascensions queden registrades en l'Arxiu amb magnífics articles, abundant també en aquesta publicació interessants treballs històrics sobre Terrassa, l'Obac, Vacarisses, etc.

L'any 1927, els muntanyencs del Centre cerquen nous camps d'activitats, i així podem registrar excursions a Suïssa, Chamonix, intent invernenc al Carlit, i ascensions al Mont Perdut, Vignemale i altres cims dels Pireneus Centrals.

Com a nota curiosa, recordarem que a l'any 1928, es celebra la VIII.^a Diada de Germanor a Can Robert, trencant la tradició establerta, ja que fins llavors aquesta festa havia tingut sempre per marc els voltants de la masia de l'Obac.

En aquest segon període de la història del nostre Centre, que comprèn des de l'any 1919 fins a la guerra civil, no es descuida la part de conferències, ocupant la tarima del Centre prestigioses figures de l'excursionisme, de la història i de la literatura. I és en el mes de juny del 1920 que veu la llum, amb col·laboració del Club Pirenenc, l'obra "Egara-Terrassa", homenatge d'aquestes entitats al prestigiós historiador local En Josep Soler i Palet. També

amb la col·laboració d'aquella entitat germana, l'any 1929 el Centre edita la "Monografia de les Esglésies Romàniques de Sant Pere".

Aquestes dues esplèndides publicacions, de magnífica presentació i contingut, justifiquen i honren la vida d'una entitat.

Els Pireneus Catalans, amb alguna escapada a les vessants franceses, són les metes principals dels socis que mostren gran activitat, no deixant, però, de visitar i recórrer els pobles i muntanyes de bona part de la nostra terra, i no cal dir, tot el massís del Sant Llorenç, on alguns dels seus recones, com la Borrumbina, avui són quasi desconeguts o no estimats.

Era notable, i ho exposo amb recança, la gran quantitat de consocis que tenien alguna cosa a dir; una experiència muntanyenca, una afició relacionada amb l'art, les ciències naturals o la història, etc., mitjançant articles en l'Arxiu o bé amb conferències que emplenen el nostre saló. Dóna bo de veure aquella gran activitat complementària de la vida muntanyenca!

En el mes de setembre de l'any 1929, un grup de socis excaven unes sepultures a Coll d'Eres i descobreixen la cèlebre sivella visigòtica. Així mateix, es realitza una investigació sistemàtica de la cova Simanya, recollint-se ceràmica eneolítica.

La vida del Centre és d'una gran activitat en aquests anys, podent destacar, per la seva novetat, el descens amb escala de cordes de les Castellasses, en el mes d'abril del 1930, i a l'ensem, el recull de gran nombre de treballs per a la "Monografia de Sant Llorenç".

L'esquí que es practica és un esquí preferentment de muntanya, amb magnífiques travesses l'any 1930 en els massissos de Núria, Andorra i la Vall d'Aran. Les ascensions més interessants foren les del Midi d'Ossau i del Balaitous, això, sense comptar la brillant actuació de la secció d'Atletisme, que ben aviat estrena aquell camp d'entrenament de les Fonts que molts recordarem.

Ressenyes d'excursions, treballs literaris sobre la muntanya, els cims, la germanor... La col·laboració dels muntanyencs en l'Arxiu és intensa; sembla que no hi hagi en les seves pàgines lloc per a tots. I jo em pregunto: és que avui ja s'ha dit tot? Assenyalem que aquesta vibrant actuació és fruit solament de l'entusiasme de 285 socis, segons ens diu la memòria del curs 1929-1930.

Els cursos 1931-32 i 32-33, a més de significar-se per la celebració de vàries conferències de gran categoria, i del gran nombre de sortides, que inclús obliga a la Junta a publicar en l'Arxiu un "advertiment" significant que no poden incloure's en la dita revista totes les excursions organitzades, té lloc un dels fets més importants en la vida de la nostra entitat; em refereixo al Campament celebrat a Sant Maurici durant l'estiu de l'any 1932.

El campament a Sant Maurici, organitzat per primera vegada en un dels llocs més escaients dels nostres Pireneus, va donar

motiu a una veritable onada d'escrits, conferències, fotografies i films glossant aquelles jornades. El record dels dies passats vora del llac, foren tema durant molt de temps de llargs comentaris a càrrec dels sortosos assistents, i motiu d'enveja pels socis que no havien tingut l'encert o la possibilitat de fruitar els seus encants. Tot això no féu sinó animar més encara l'ambient i les activitats socials del Centre.

Vegi's com a mostra, que en el curs 1932-33 tenen lloc 39 excursions als Pireneus catalans, aragonesos i francesos, i en el transcurs dels mesos juny i juliol de l'any 1934, es realitzen 25 excursions amb 232 concurrents, sense comptar-hi la Diada de Germanor, que per cert alguns anys es celebrava conjuntament amb la de l'Escola Choral d'aquesta ciutat.

Cercant nous aires de muntanya, el Centre organitza el campament de vacances de l'any 1934 en les vores de l'Estany Negre, de Bohí. Es interessant assenyalar que la marxa d'aproximació al campament té lloc des de Salardú, i no cal dir que els veïns pics dels Biciberis, Cómolos, Montarto, etc., són assolits per diferents grups d'acampadors. Recordem de passada el plany d'un dels assistents, que referint-se a la "Festa Major" del campament es queixa en un article aparegut a l'Arxiu, de la falta d'assistència de senyorettes per a poder ballar a "l'envelat", llegeixis la tenda més grossa, en comparació amb la quantitat de mainada, senyores i senyorettes que assistiren al campament celebrat a Viadós amb motiu d'aquest 50.è aniversari.

Un exponent de la intensa vida del Centre és el nombre de sortides i els seus assistents. Llegim en l'Arxiu que durant els mesos de juny i juliol de l'any 1935 tingueren lloc 55 excursions amb 343 concurrents. Aquestes xifres, crec jo, que són prou significatives.

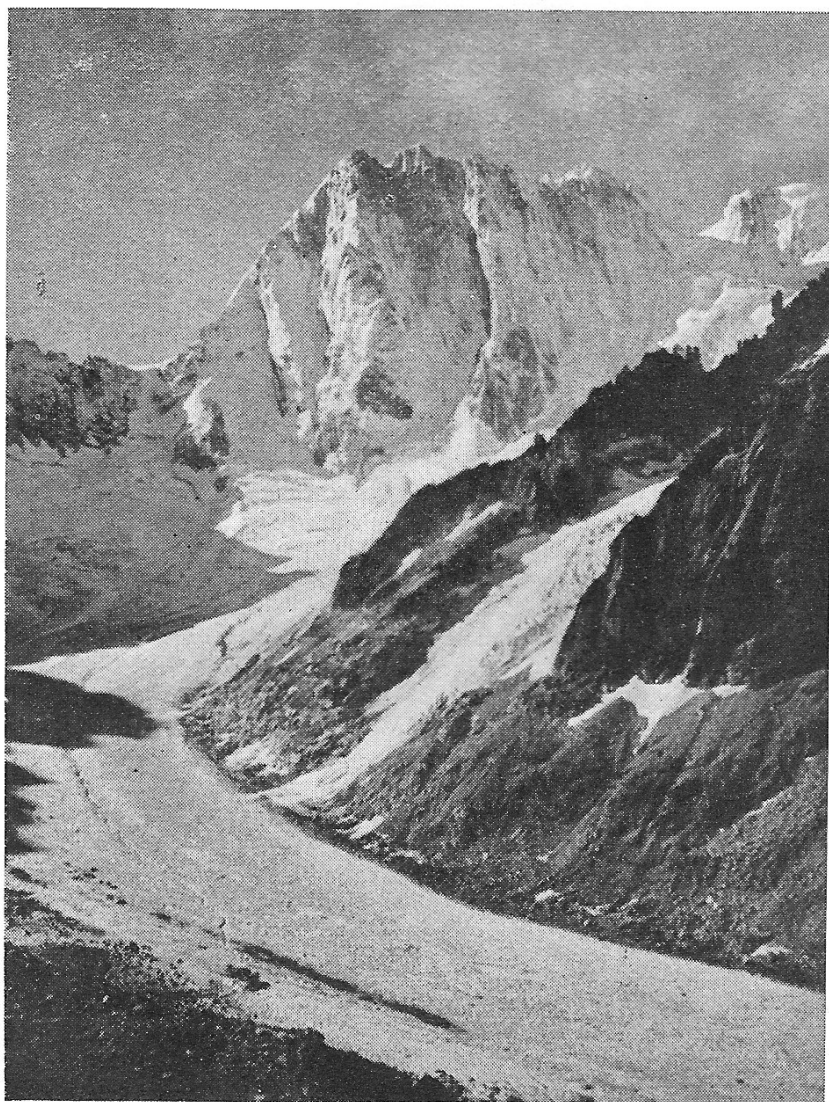
En aquest any, però, desapareix la secció d'Atletisme. Aquesta secció que fou durant una pila de temps la més dinàmica i treballadora de totes les de la nostra entitat, tant en l'aspecte atlètic com en el muntanyenc, s'havia dedicat, ja en els últims anys, exclusivament a la pràctica de l'Atletisme, deixant a mans de la Secció d'Esports de Neu i Alta Muntanya la iniciativa en el segon aspecte. No cal dir que amb cinquanta anys de vida han nascut i mort una sèrie de seccions que jo no m'he entretingut a detallar. Però el cas de la secció d'Atletisme, que havia donat magnífiques realitzacions a la nostra entitat, bé mereix que se'n faci esment.

Durant l'any 1935, el Centre celebra amb diferents actes el 25.è Aniversari, i un dels números d'Arxiu és dedicat ampliament a tal circumstància.

Al mateix any té lloc el campament de vacances en el Pla de Boet a la Vall Ferrera, amb assistència de 35 acampadors, entre els quals s'hi compten ja 4 dones. La Pica d'Estats, el Monteixo i altres cims són la meta dels nostres consocis. Les cròniques no fan

esment si aquell any es va poder celebrar la "Festa Major" del Campament amb un ball de parelles mixtes.

En la primavera de l'any 1936, el Centre ingressa en la "Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya" i així mateix en el "Camping Club de Catalunya".

Un aspecte dels Alps, meta llunyana i somni anhelat dels actuals muntanyencs.

I arriba la guerra civil. Aquell estol de joves que portaven el nom del centre per les nostres muntanyes, és dispersat, i l'activitat excursionista es paralitza, pesi a l'entusiasme d'alguns socis, a la creació d'una secció femenina, i a que l'Arxiu continua sortint fins a l'últim trimestre de l'any 1937. Però és endebades; les dramàtiques circumstàncies a la fi s'imposen.

Després, un cop finalitzada la guerra, el Centre reemprèn les seves activitats, no massa fàcilment, en el nou local del carrer de Calvo Sotelo. Una orientació discutible..., l'allunyament de molts dels seus socis més actius; uns morts, altres exilats, etc., fan que la vida de la nostra entitat sigui més aviat migrada, i que recordem amb afecte l'actuació dels grups que amb la seva devoció a la muntanya mantingueren la continuïtat i aconseguiren superar aquell desgraciat interval.

A poc a poc, la vida del Centre es reviscola i arribem a l'any 1943. En aquest any, fruit del millor ambient, surt amb data de juliol-agost la primera circular. Així mateix es constitueix la Secció d'Alta Muntanya, continuadora de la vella secció d'Esports de Neu i Alta Muntanya. L'escalada pura, és la nova activitat que s'imposa en els medis muntanyencs de Catalunya, i la seva pràctica dona escalf i saba a la nostra entitat.

També la secció d'Esquí, amb vida independent, actua, i ja en l'any abans esmentat pren part en el 1.er Campionat del Vallès, que correspon al VIII.^è de Terrassa; i la secció de Fotografia presenta durant la Festa Major el que fou el VIII.^è Saló Local.

Acostant-se les vacances, el S.A.M., recordant l'èxit que havien tingut els antics campaments, organitza pel mes d'agost una acampada a Sant Maurici, durant la qual són escalats els Encantats, el Peguera, etc., recorrent altres companys la regió de l'Aneto, Cerdanya i Ordesa.

Amb l'ingrés d'un bon grup de joves en el S.A.M., es multipliquen les sortides, es compra nou material, s'organitzen pràctiques, i entre altres escalades, d'assenyalar la primera ascensió terrassenca al Cavall Bernat de Montserrat.

També es reprenen les clàssiques excursions collectives, i a finals d'any es crea una nova secció, la de Ping-Pong.

En l'any 1944, i durant els mesos de gener i febrer, té lloc el "Saló d'Esquís i Muntanya" i el Centre entra a formar part del Patronat Pro-Refugi de la Vall-Farrera.

Arribat l'estiu, el S.A.M. prepara el campament a la vall d'As-tós, però degut a la situació política internacional que dificulta en gran manera les activitats excursionistes d'alta muntanya, aquell, ha de celebrar-se a Llosàs, pujant entre altres cims, a l'Aneto i al Vallibierna. L'any següent, va incrementant-se la vida social i així es reflexa en el Butlletí. Són freqüents les sessions de projeccions de fotografies i pel·lícules. El S.A.M. organitza un curset d'escalada. El campament de vacances té lloc a l'estany Negre de Caldes de Bohí. I arribat Nadal, un grup de cantaires anima per primera vegada la vetllada.

L'any 1946 el Centre es trasllada sense gens de recança al seu estatge actual. Així com el vell local del carrer de Sant Antoni té un nostàlgic record per als nostres vells associats, el del "Camí

Fondo" ens va estatjar sense dornar-nos les seves parets, aquell caliu que fa atraient l'estada i ens deixa una agradosa memòria.

En iniciar-se el curs 1946-1947, la Junta organitza amb gran èxit una sèrie de conferències a càrrec de prestigioses figures, com foren, Bartomeu Soler, Ferran Soldevila, Carles Riba (q.a.c.s.) i Josep M.ª de Sagarra. Més tard, Valentí Castanys, Josep M.ª Aguilera, Joan Artigas, etc., prenen també la paraula en el nostre saló.

Acceptant amb entusiasme la invitació de la "Comissió Abat Oliva", el Centre col·labora, durant la primavera de l'any 1947, en les festes de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat i algunes cordades d'escaladors terrassencs pugen a varis monolts de la Santa Muntanya, on recullen pedres, a fi de construir el tron de la Verge. Així mateix, una nombrosa representació dels nostres associats acut a l'Aplec excursionista que es celebra amb aital motiu, i fa a la Moreneta ofrena d'un escaient banderí.

En aquest any pren forma la construcció del xalet "La Solana" a La Molina. Aquesta realització, feta conjuntament amb el "Centre Excursionista del Vallès" de Sabadell, sembla que últimament ha trobat una forma viable per a facilitar d'una manera popular l'estada dels nostres esquiadors a La Molina, cosa que en els primers anys es féu difícil degut al factor econòmic.

Durant les vacances, el camp d'acció es reparteix entre el Pallars, Vall d'Aran i Pireneu Central.

En el mateix any tenen lloc dos esdeveniments importants; la formació d'una secció Choral, avui desapareguda, però que nascuda amb una gran empena, va aportar durant anys les seves cançons a molts dels actes de la nostra entitat, i es reprèn la celebració de les enyorades diades de germanor. Aquesta que era la XVI.^a, va tenir lloc a Can Farrés, i el seu èxit va confirmar la bona idea que havien tingut els seus organitzadors.

Les vacances de l'any 1948 permeten assolir a varis grups els cims més alts dels Pireneus: el Canigó, la Pica d'Estats, l'Aneto, el Posets i Mont Perdut, entre altres.

Un simpàtic acte va tenir lloc el mes de setembre per a celebrar el 25.^è Aniversari de l'ascensió a la Cova del Drac. La majoria dels primers escaladors, amb la col·laboració aquesta vegada d'una corda, varen repertir llur gesta, en mig dels aplaudiments d'una munió de joves excursionistes escampants als peus del turó, que amb llur presència rendien homenatge als precursors de l'escalada a casa nostra.

Una nova obra, la qual el Centre impulsa amb el seu suport i que poc a poc ha obtingut un èxit estimable, és la que inicia la comissió d'"Amics de Sant Llorenç del Munt".

Pel contrari, la vella secció de Fotografia intenta reviscolar-se, mes, pesi a la bona intenció d'alguns elements i àdhuc haver-se

preparat un petit laboratori, els nostres actuals fotògrafs van a la seva i no tenen cap interès en el treball d'equip.

L'any següent, o sigui el 1949, una bona representació del Centre, assisteix a la inauguració del refugi "Lluís Estasen" sota les parets del Pedraforca, i durant les vacances són recorreguts els Pireneus, aixecant-se les tendes del campament oficial en el cercle de Piedrafitja.

Un motiu de satisfacció per a la nostra entitat el constitueix l'ésser escollida per a formar part del Patronat del Castell-Car-toixa de Vallparadís.

Els anys de 1950 i 1951 es caracteritzen per una bona activitat en l'escalada i l'exploració d'avencs a càrrec dels elements del S.A.M., i els campaments de vacances que s'organitzen tenen per meta diferents regions dels Pireneus. També es pot destacar el segon lloc per equips assolit pels nostres socis en la Marxa Regional de Regularitat de l'any 1951.

Assenyalem també per la seva significació i per l'èxit que va tenir, l'acte d'homenatge a En Manuel Aurell quant va deixar la presidència del Centre.

En l'aspecte cultural, durant l'any 1951 es col·labora en les festes dedicades al MD Aniversari de la Seu Episcopal d'Egara, amb la publicació d'un número extraordinari. Remarquem que les conferències d'aquests anys van prenent un caràcter més muntanyenc o viatger. No falten, però, algunes sessions de caràcter artístic, històric o literari.

Entrant ja en l'any 1952 el S.A.M. organitza el primer campament hivernenc a Malniu.

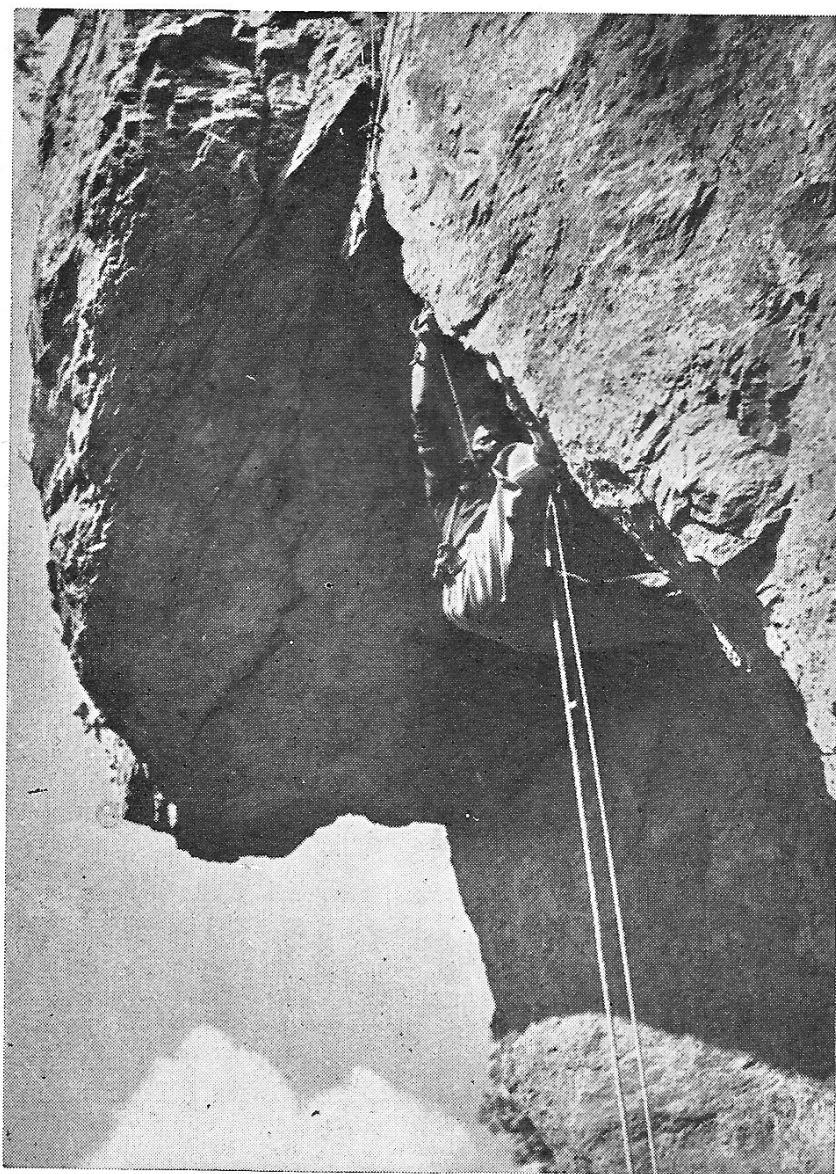
El dia 30 de març de 1952, per primera vegada en el llarg històric del Centre, un soci mort en accident de muntanya. En Miquel Grané (q.a.c.s.), fill d'aquell magnífic "Sendu", autor de tantes bones realitzacions i gestes, el perdem aquell jorn d'entre nosaltres en precipitar-se a l'abisme quan escalava amb uns companys del S.A.M. l'Agulla de les Fogaroses.

Com sigui que les circumstàncies han canviat favorablement, varis grups dels nostres excursionistes recorren aquests anys els sempre somniats Alps, francesos, suïssos, italians i austríacs, escalant alguns dels cims més interessants.

A finals del mateix any, el Centre, amb la col·laboració del Gran Casino, porta a Terrassa el francès Jacques Languépin, el qual presentà amb gran èxit la seva pel·lícula "El Drama del Nanda Devi".

Com a conseqüència de l'avenç en la fotografia, són freqüents les conferències acompanyades amb projeccions de transparències de color. Recordem, per la seva assiduïtat, entre els visitants, que ens ofereixen interessants vetllades, els bons amics Dr. Padrós, Creus, Josep M.ª Sala, Dr. Prunet, president de la Secció H.P. del C.A.F., etc.

El mes de juny de l'any 1955, conjuntament amb Ràdio Terrassa, i sota el patrocini del Excm. Ajuntament, el Centre presentà el film "La conquesta de l'Everest". No cal dir l'entusiasme que rodejà les dues projeccions que pogueren celebrar-se, demostració de les ganes que tenien els nostres excursionistes de conèixer visualment la conquesta del cim més alt de la Terra.

Els temps canvien !

Poc després, uns coneguts consocis, pugen en escalada hivernenca al majestuós Mont Rosa i altres cims alpins.

La lectura dels pics conquerits durant les vacances d'aquell any 1955 ens diu prou bé la gran activitat portada a cap. Vegi's alguns noms: Montblanch, Ossau, Arriel, Marmolada, Catinaccio, Balaitous, Vignemale...

Es de doldre que aquesta gran activitat d'alta muntanya no es vegi continuada durant l'hivern, ja que les pràctiques d'esquí es desenvolupen generalment per les pistes de Núria i La Molina.

En el mes de maig del 1956, el Centre, continuant la campanya de donar a conèixer en el possible les grans figures mundials de la muntanya, té l'honor de presentar a Terrassa el formidable escalador francès Gaston Rebuffat, el qual ens projectà el seu film "Etoiles et Tempetes".

Les sortides dels nostres socis durant les vacances de l'any 1956 tenen per meta la regió de la Vall d'Astós (campament oficial), així com altres contrades ja tradicionals, assolint alguns grups que surten a l'estranger varis cims en les regions del Tirol i Caríntia, així com també en la vall d'Aosta.

Aquest mateix any la nostra entitat intervé en l'homenatge a Raymont d'Espouy, i uns dels animadors del bateig d'una de les puntes del massís del Cotiella amb el nom d'aquest gran pireneista francès, el nostre consoci En Jaume Fabrès, és premiat per la seva activitat muntanyenca amb la medalla de la Federació Espanyola de Muntanyisme.

Hem de recordar en aquest mateix any la intervenció d'un escalador de la nostra entitat, En Delfí Feiner, en la escollida cordada que entronitzà la Verge Bruna en el Cavall Bernat de Montserrat.

Som a l'any 1957 i ens anem acostant als nostres dies. La vida del Centre continua, sinó tan magnífica com tots voldríem, excel·lent en realitzacions dintre de les vàries activitats.

Recordem les periòdiques exposicions de pintures que tenen lloc en el saló del nostre local i les freqüents sessions de transparències i conferències de variat caràcter. Registrem també la continuïtat de les acampades d'hivern, les tradicionals pinyonades a la tardor, així com el S.A.M. segueix organitzant els anuals cursets d'escalada, magnífica escola per als joves que senten el delit de "grimpar".

En aquell any, en vistes del proper 50.è aniversari, comença la campanya de reformes en el local social, llavors carregat de xacres i necessitat d'una bona restauració. Aquesta campanya, tant en l'aspecte econòmic (recordem les extenses llistes de socis que aporten llur ajuda), com en l'artístic, obtenen un assenyalat èxit, i la nostra casa té avui un escaient i apropiat aspecte.

També continuen esplèndides les diades de germanor, recurrent cada any alguna de les velles i tradicionals masies del massís de

Sant Llorenç, com així mateix la celebració de la festa de Sant Bernat i la popular i simpàtica despedida de "quintos".

Els salons de fotografies, única manifestació del que havia estat abans una activa secció, tenen cada vegada una tendència més muntanyenca.

Arribat a l'any 1958, es reemprenen els treballs a fi de publicar el mapa General de Sant Llorenç del Munt, complement necessari de la Guia Monogràfica.

Destaquem d'entre les abundants sessions de transparències la presentada pel senyor Hauser sobre l'expedició alemanya als Andes, en el curs de la qual es conquerí l'altiu i difícil Alpamayo.

A partir del primer número de l'any 1959, la circular del Centre obté una més bona presentació en modificar-se el format de la portada.

En el mateix any, els nostres esquiadors obtenen una brillant classificació en el Primer Rayll d'Esquí de Muntanya, valoritzant una mica les activitats de la Secció, reduïdes pràcticament a l'organització d'algun Saló d'Esquí i a la discreta participació en els successius campionats del Vallès.

En la primavera de l'any 1959, un prestigiós muntanyenc francès, el senyor Pierre Birling, president del C.A.F. Secció Alt Rin, ens parlà de les seves campanyes alpines.

Destaquen en els mesos de març a juny una gran activitat dels nostres escaladors en els massissos de Sant Llorenç, Montserrat i Riglos, així mateix el VII.è Curs d'Escalada s'obrí amb una bona participació, ja que foren 14 els joves inscrits, la majoria dels quals varen acabar satisfactoriament totes les pràctiques.

El mes de novembre, el Centre presenta en el Centre Social l'escalador italià Merendi, que amb paraula fàcil va comentar un film d'escalada en els pics africans i unes interessants transparències andines.

Ultimament, i ja dins l'any 1960, es constitueix la Secció Juvenil, de la qual hem d'esperar, i així ho desitgem, una llarga i esplèndida vida, i es repeteix l'èxit, per assistència i classificació, en la participació del Centre en el segon Rayll d'Esquí de Muntanya.

Finalment arribem ja en els diferents actes organitzats amb motiu del cinquantenari, dels quals no vaig a parlar en aquest resum d'activitats, si no és per assenyalar el que per mi té més significació. Es tracta de la vinculació de Terrassa a la nostra entitat en el moment en que la senyera de la ciutat és ofrenada al Centre per a presidir oficialment la processó de Corpus. Aquest assenyalat honor ha de tenir la virtut d'obligar a tots a treballar sense fatiga i amb més entusiasme que mai per al Centre, per a l'excursionista i per a Terrassa...

I ara he de fer una rectificació. Havia manifestat en el començament d'aquestes notes, el meu propòsit de no esmentar dins el possible, cap nom dels nostres associats. En el llarg d'aquestes ratlles aquest intent meu no ha reeixit havent sorgit els noms de varies persones, i és que, i amb això faig la meva rectificació, les entitats, siguin de la mena que siguin, sense l'impuls, l'abnegació i la devoció d'alguns dels seus homes, no tindrien vida. I, complementant aquesta rectificació acabo amb un desig: Que al nostre Centre, avui, demà i per sempre no li manquin mai aquests homes, tan necessaris, així com aquell jovent, esforçat i animós que fa possible totes les realitzacions.

JOAN B. GALI

Actos del Cincuentenario

CONCURSO NACIONAL DE FOTOGRAFIA DE MONTAÑA

ACTA DEL FALLO DEL JURADO CALIFICADOR

En la ciudad de Tarrasa, el día 25 de junio de 1960 y en el local del Centro Excursionista de Tarrasa se reúnen los señores: Don Alfonso Antúnez Taltavull, de la Agrupación Fotográfica de Cataluña; don Joaquín Amigó Rich, de la Sección Fotográfica del C. E. de Cataluña; don Eduardo Bohigas Martí, del Foto Club Manresa, y don Antonio Campañá Bandranas, de la U. E. de Cataluña, habiendo actuado como Secretario por el Centro Excursionista de Tarrasa don Benito Pagés Armengol, para ver y fallar las obras del Concurso Nacional de Fotografía de Montaña, organizado por el Centro Excursionista de Tarrasa con motivo de su Cincuenta Aniversario y bajo el patrocinio del Excmo. Ayuntamiento de Tarrasa.

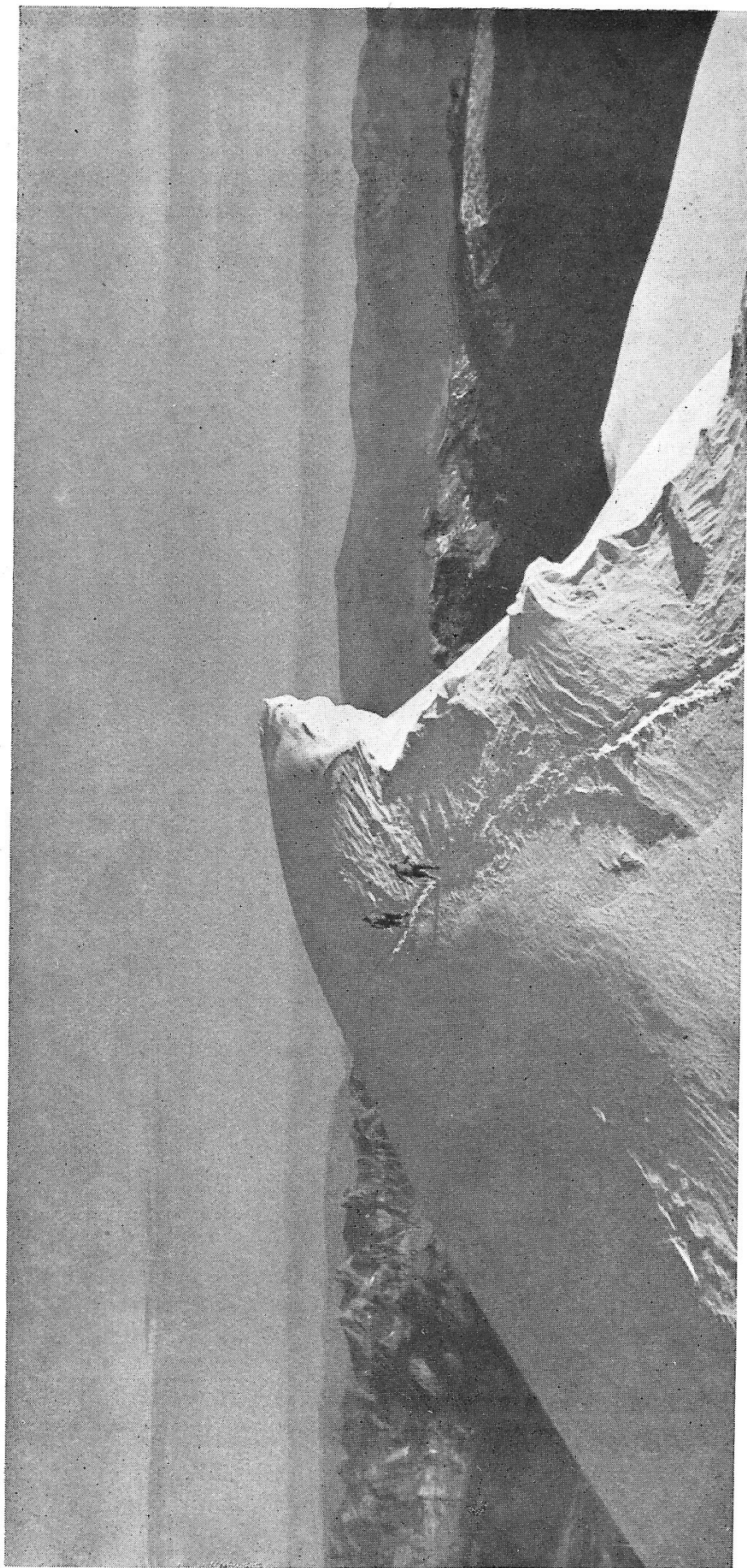
Previo detenido estudio de las obras presentadas al concurso, acuerdan por unanimidad emitir el siguiente veredicto:

- 1.º Sr. Jaime Fabrés Amorós (Tarrasa)
- 2.º Sr. José María Sala Albareda (Barcelona)
- 3.º Sr. Francisco Pérez Olcina (Alcoy)
- 4.º Sr. José de Asprer Casadó (Barcelona)
- 5.º Sr. Francisco Rigual Auladell (Mataró)
- 6.º Sr. Manuel Planchat Villacampa (Tarrasa)
- 7.º Sr. Juan Puig Campañá (Sabadell)
- 8.º Sr. Francisco Font Pons (Tarrasa)
- 9.º Sr. Alberto Antonell Ribatallada (Sabadell)
- 10.º Sr. Jorge Serra Pasias (Tarrasa)
- 11.º Sr. Vicente Arias Juliá (Mataró)
- 12.º Sr. José María Tous Jové (Barcelona)
- 13.º Sr. Germán García Achucarro (San Sebastián)
- 14.º Sr. Gerardo López de Guereñu (Vitoria)
- 15.º Sr. Juan Capdevila Ustrell (Sabadell)
- 16.º Sr. Salvador Prat Armengol (Tarrasa)
- 17.º Sr. José Monistrol Pons (Sabadell)
- 18.º Sr. Ramón Pujol Alsina (Barcelona)
- 19.º Sr. Santiago Plana Berga (Olot)

XXV SALON LOCAL DE FOTOGRAFIA 1960

- 1.º Sr. Francisco Font Pons
- 2.º Sr. Virgilio Vera Junyent
- 3.º Sr. Martín Calvet y Freixa
- 4.º Sr. Simón Fiestas Martí
- 5.º Sr. Jorge Vilaseca Parramón
- 6.º Sr. Jaime Fabrés Amorós
- 7.º Sr. Antonio Boada Barbé

Y para que así conste firman la presente acta los señores primeramente mencionados, en la ciudad de Tarrasa, a veinticinco de junio de mil novecientos sesenta.

«CLIMBING» Fotografía de nuestro socio Jaime Fabrés Amorós, que obtuvo el 1.er premio en el Concurso Nacional de Fotografía de Montaña.

RECORDS DEL CAMPAMENT DEL CINQUANTENARI

XII CAMPAMENT D'ALTA MUNTANYA A VIADOS

Quan els llums artificials eren reis totals de la nostra Rambla, uns socis d'aquest Centre carregats de llurs paquets, motxilles, etc. ens reuníem davant d'un magnífic autocar, per a començar les nostres vacances del 1960.

Les primeres clarors del nou jorn ens agafen a la conca del riu Cinca. En arribar al lloc de destí, organitzàrem tot seguit la caravana. Divuit muls són carregats per a transportar tota la indumentària.

Tres hores fins al lloc destinat pel campament són passades lleugeres. Per fi entre 6 i 8 de la tarda ens instal·lem definitivament en la confluència de la Vall d'Eriste amb el Cinqueta d'Aigües Cruces; lloc d'una bellesa i netedat maravelloses. Crestes majestuosos, glaciers fantàstics. Prats covers d'herbei i sembrats de la seva excel·lent flora. Una bona munió fan el lloc formidable per a reposar de les jornades muntanyenques, com també per a la pràctica del "panxisme".

Es instal·lat el Campament, compost de 25 tendes amb un total de 70 acampadors, de diferents sexes i edats.

Com a resenya de la celebració del Cinquantenari, anotem a continuació el detall de tots els campaments d'alta muntanya.

1 — Sant Maurici	(Pallars)	Del 14 al 21 d'agost	1932
2 — Llosas	(Maleïdes)	" 12 " 20 "	1933
3 — Estany Negre	(Caldes de Bohí)	" 10 " 19 "	1934
4 — Pla Boet	(Vall Farrera)	" 9 " 18 "	1935
5 — Sant Maurici	(Pallars)	" 14 " 23 "	1943
6 — Llosas	(Maleïdes)	" 13 " 20 "	1944
7 — Estany Negre	(Caldes de Bohí)	" 10 " 20 "	1945
8 — Vall d'Ordesa	(Osca)	" 9 " 19 "	1946
9 — Vall d'Estós	(Posets)	" 9 " 18 "	1947
10 — Pla Boet	(Vall Farrera)	" 7 " 15 "	1948
11 — Ibon de las Ranas	(Piedrafita)	" 13 " 23 "	1949
12 — Viadós	(Osca)	" 16 " 26 juliol	1960

De l'any 1950 al 1959 es varen fer molts campaments amb caràcter particular, però cap d'oficial.

Aquests balanços donen fe d'una infinitat d'hores de felicitat passades en les nostres muntanyes. Que la joventut d'avui torni a reviure aquests campaments col·lectius per la felicitat que en ells es troba.

Els últims mots són per a remerciar a l'organitzador en Manel Aurell, ànima d'aquests campaments, l'agraïment de tots els acampadors envers ell.

MANEL CLOSA SAL·LARI

Presidents

- 1910 Eduard GIRALT
- 1912 Daniel BLANXART i PEDRALS
- 1919 Domènec PALET i BARBA
- 1922 Francesc PI DE LA SERRA
- 1924 Antoni BOADA i LLADÓ
- 1928 Pau GORINA i GABARRÓ
- 1930 Jaume ALTISENT i TRIADÓ
- 1932 Marian M. GALI i GUIX
- 1934 Josep M.ª AROLA i CAMPS
- 1936 Joan FONT i CARBASA
- 1937 Rossend GRANER i CIVIL
- 1939 Pere PERA i PARERA
- 1941 Ignasi ESCUDÉ i GIBERT
- 1942 Manuel AURELL i TARGARONA
- 1950 Josep COMAS i CASAS
- 1953 Narcís BACARDIT i PUIG

Socis d'honor

Joan CADEVALL i DIANS
Eugeni FERRER i DALMAU
Angel SALLEN i GOTÉS
Joan SANTAMARIA
R. P. Adeodat MARCET, O. S. B.
R. P. Joan SOLÁ, SCH. P.
Domènec PALET i BARBA
Marc ARMENGOL i TRULLÀS
Evarist RIGOL i SIMON

